

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-04-15
Besvaras senast
2020-04-22 kl. 12.00

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2019/20:1180 Den antidemokratiska utvecklingen i Europa med anledning av corona

I tider av kris, stor oro och stora utmaningar är det extra viktigt att stå upp för demokratiska principer och värderingar. I spåren av coronapandemin ser vi nu hur auktoritära ledare använder smittspridningen som en förevändning för att inskränka medborgarnas grundläggande fri- och rättigheter.

Det ungerska parlamentet röstade nyligen igenom en lagändring som innebär att det redan utlysta undantagstillståndet förlängs på obestämd tid och att den sittande presidenten Viktor Orbán nu kan styra genom dekret. Det innebär också att personer som av regeringen anses sprida falska nyheter eller hindra regeringens arbete kan fängslas i upp till fem år. Orbán har även varit snabb med att använda coronaviruset som ytterligare en anledning att stänga landets gränser för människor på flykt. I Polen är presidentvalet den 10 maj tänkt att genomföras som planerat, trots förbud mot större offentliga möten, vilket skapar en stor fördel för sittande president Duda. Det styrande partiet Lag och Rättvisa (PIS) använder coronapandemin som ett lägligt tillfälle att skaffa sig utökad makt.

Även i länder som vi i normala fall inte associerar med antidemokratiska handlingar ser vi att utvecklingen går åt fel håll. Samma dag som Frankrikes president Macron deklarerade hälsonödläge försökte han driva igenom den mycket hårt kritiserade pensionsreformen via ett odemokratiskt och exceptionellt förfarande. I Slovenien har arméns befogenheter utökats och flera tidigare chefer sparkats. Flera EU-länder använder sig av nya former av massövervakning genom mobiloperatörer, något som skulle vara otänkbart under andra omständigheter. Självklart är det stora skillnader mellan det som händer i Ungern, Polen, Slovenien och Frankrike, men det är en oroande utveckling vi ser, där demokratiska medborgerliga rättigheter undergrävs med virusspridning som ursäkt. Sverige bör därför i alla utrikespolitiska sammanhang stå upp för mänskliga och demokratiska rättigheter och visa att även virus kan bekämpas med demokratiska metoder.

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Ann Linde:

Vad avser ministern att göra för att motverka den antidemokratiska utveckling

som nu pågår i flera länder i Europa och övriga världen?

.....

Håkan Svenneling (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander